

046533

Møre og Romsdal fylkeskommune

KULTURAVDELINGA
Fylkeskonservatoren

Universitetet i Bergen
Bergen museum
Arkeologisk institutt
Haakon Shetelig's plass 10

5007 BERGEN

UNIVERSITETET I BERGEN

Arkeologisk institutt

667/8 21-5-97
109 ARK

AF BR (for side)

Dykkar ref.:

Vår ref.:
143.651/BRI

Molde, 16.05.97

REFUSJONSKRAV FOR UTFØRT ARKEOLOGISK UNDERSØKING PÅ GREPSTAD, SYKKYLVEN KOMMUNE, MØRE OG ROMSDAL

Vi viser til tidlegare avtale om arkeologisk undersøking av eit mindre område på "Kagholen" på Grepstad i Sykkylven. Vedlagt følger rapport og skjema for C-14 datering. Det er sendt ein kullprøve til Trondheim til C-14 datering. Rekning for dette må takast opp direkte med "Laboratoriet for radiologisk datering".

Lønstrinn 41			
Feltarbeid 2 dagar	løn/sosiale utgifter/feriep. - a	kr 1.375,-	kr 2.750,-
Etterarbeid 4 dagar	løn/sosiale utgifter/feriep. - a	kr 1.375,-	kr 5.500,-
Reiserekning	23-24 januar	kr	1.722,-
Div./adm.		kr	825,-
Sum		kr	10.797,-

Kr 10.797 bes innbetalt til Møre og Romsdal fylkeskommune, Fylkeskasseraren, 6400 Molde, bankkonto 9650.08.00809.

Bjørn Ringstad
fylkesarkeolog

Gjenpart:
Økonomiavd. til inntekt på post 5300.0000.1523.7490

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

Kulturavdelinga

INNBERETNING OM BEFARING/REGISTRERING

Innberetning v/	Bjørn Ringstad	Innberetningsdato	17.04.97	Jnr.
Gardsnavn	Grepstad	Gnr.	7	Bnr.
Kommune	Sykkylven			
Ang.	ARKEOLOGISK UTGRAVING AV FRIGITT OMRÅDE INNENFOR REGULERINGSPLAN "STORHAGEN", KAGHOLEN			Dato 23-24.01.97

Bakgrunn

I forbindelse med at reguleringsplan for "Storhagen" parsell av Kagholen var under planlegging ble det gjennomført arkeologiske registreringer med maskinell flateavdekking (se rapport av 19.03.96). Det ble gjort en rekke funn og planutkastet med formål boligbygging, ble justert slik at det meste av funnområdet kunne bevares gjennom regulering til spesialområde bevaring etter § 25.6 i plan- og bygningsloven. Et mindre areal på anslagsvis 10 kvadratmeter, som kom i konflikt med planlagt veg inn i området, var det vanskelig å sikre. Dette ble anbefalt frigitt av fylkeskommunen under forutsetning av at det først ble undersøkt nærmere. Bergen museum støttet dette synet og reguleringsplanen ble godkjent. Selve utgravingen skulle gjennomføres i forkant av opparbeiding av området.

Omkring midten av januar 1997 tok Helge Løbakk ved Idebygg A/S i Sykkylven kontakt med fylkesarkeologen om at byggestart var satt til 01.02.97 med beskjed om at området måtte undersøkes. På dette tidspunktet var det snøbart og antatt telefritt. Fylkesarkeologen formidlet beskjeden videre til Bergen museum og det ble avtalt at fylkesarkeologen skulle gjennomføre arbeidet i felt så raskt som mulig.

Tidspunkt

Utgravingen ble gjennomført av fylkesarkeolog Bjørn Ringstad 23-24. januar 1997 med hjelp fra gravemaskinfører Sveinung Bjørke deler av den første dagen.

Utført arbeid - metode

Det ble tatt utgangspunkt i den tidligere avtorvede funnførende sjakten, som lå nærmest det aktuelle frigivningsområdet (sjakt 3). Deler av denne sjakten ble rensset oppigjen med krafse og det tilstøtende området ble avtorvet med maskin. Et ca 5-6 m lang parti av sjakta ble utvidet mot vest i en bredde på ca 3-3,5 m. Like vest for det arealet som ble avtorvet ligger restene av en "mur"/steingard bygget av dels store steiner.

Innenfor det avtorvete området kom det fram et 10-talls mer eller mindre klart markerte mørke strukturer. Disse lå i "forlengelsen" av de strukturene som tidligere var oppdaget i sjakt 3. Området ble rensset opp med krafse og graveskje og de aller fleste strukturene eller antydninger til strukturer ble snittet. Feltet er dokumentert med foto og plantegning i 1:50 (utvidelsen av sjakt 3). De fleste strukturene som er snittet er dokumentert med snitt-tegning i 1:20. Det er tatt ut kullprøve fra de mest trekullholdige og sikre strukturene.

Beskrivelse av utgravingsfeltet

Feltet ligger i terreng som skråner nedover mot nord. Det ligger i "skyggesiden" på nordsiden av en markert bergrygg (for utfyllende opplysninger se rapport av 19.03.96).

Det mørke brune matjordlaget som er fjernet med maskin er omlag 20-25 cm tykt. Undergrunnen består av rødbrun litt grusholdig "mold". Massen er lite steinholdig, men enkelte større steiner med tvm. på ca 30 - 90 cm stikker opp. Det er også antydning til "råtastein" nede i undergrunnen. Selv om grunnen ikke er våt så har deler av massen et visst fuktig preg. Dette gjelder særlig den nederste delen. Her står vi trolig overfor oppdyrket myr.

Strukturene som tegner seg i undergrunnen består av sort og gråsort, svakt og litt kullholdig masse. "Planbildet" endret seg noe etter hvert som feltet ble rensset opp. Deler av det som først ble tolket som mulige strukturer, kan være rester av et tynt kulturlag bevart i fordypninger eller små "lommer". Et par av de litt difuse strukturene som var opptegnet i sjakt 3 under registreringen i 1995, var det ikke mulig å finne igjen. Plantegningen i 1:50 viser hvordan utgraveren oppfattet "det mest klare situasjonsbildet" under utgravningen i 1997. Strukturene som tidligere er dokumentert i sjakt 3, og som ikke er frigitt, er ikke tegnet inn på den nye plantegningen. Avgrensingen på hele sjakta er likevel tegnet opp.

De fleste strukturene er relativt grunne. En del av dem er likevel tydelige både i plan og i snitt. Strukturene har et litt difust preg og ingen av dem er gitt en sikker tolkning (avfallsgrøper?). Her kan være spor etter noen små stolper, men neppe noen av dem har sammenheng med hus eller andre takkbærende konstruksjoner (unntak av str. 9?). Ingen av dem kan heller tolkes som "kokegrop" eller bål. Det noe difuse preget over strukturene skiller dem fra strukturene funnet på "hovedfeltet" i solsida lenger vest i planområdet. Feltet bærer preg av å ligge i utkanten av et mer sentralt bosetningsområde. Det litt fuktige preget, og oppdyrking i nyere tid med grøfting og rydding av stein (markerte steingarder lenger bort), har tydeligvis også virket inn på området. Det kan heller ikke utelukkes at noen av strukturene kan ha direkte sammenheng med stein som er fjernet tidligere (litt løs fyllmasse på noen).

Profilen dokumentert i kanten på feltet like ved stk. 5 viser at det her er bevart deler av et ca 5-6 cm tykt kulturlag like under et ca 10 cm tykt matjordlag/torvlag. Her er også spor etter en litt mer markert nedskjæring. Dette forhold sett i sammenheng med at enkelte "strukturer" endret markert karakter under framrenskingen kan tyde på at iallefall noen av de minst markerte "strukturene" er deler av kulturlag eller nedvaskete rester av sot og kullholdig kulturlag. Det er antydninger til to "striper" i nederste del av feltet. Disse har en helling, form og karakter som kan tyde på at de er dannet pga. vannsig.

De enkelte strukturene

Str. 1

I plan ca 25 x 10 cm, består av mørk gråsvart litt/svakt kullholdig fyllmasse. Snittet viser at den er grunn, kun ca 6 cm og markert avrundet. Strukturen er grundig framrensket flere ganger noe som tilsier at den kan ha vært ca 3 - 4 cm dypere. Skåret ned i rødbrun litt grusholdig mold/undergrunn.

Tolk.: mulig småstolpe ?/ støttepunkt ?

Str. 2

Består av masse som str. 1, men litt diffus i overgangen til undergrunnen. Tydelig i plan med størrelse på ca 10 x 15 cm, men det kan anes at den er ca 25 x 15 cm. Den tydeligste delen i planet er kun skåret ned 3-4 cm, mens den mer "gromsete" delen går ned til ca 8 cm til stein

Tolk. Ujevnheter i undergrunnen med nedsig av kulturlag ?

Str. 3

Kun ca 3 cm tykt mørkt lag. Trolig del av bunnen i kulturlag.

Str. 4

Ca 10-12 cm dyp nedskjæring bestående av gråsvart litt kullholdig masse. Ca 80 x 50 cm i plan.

Tolk. Tvilsom som stolpe, mer sansynlig del av kulturlag bevart i forsenkning ?

Str. 5

Mørk gråsvart kullholdig fyllmasse nedskåret i mørk rødbrun sandjord/undergrunn. Bevart inn mot profilbenken. Ca 45 x 25 cm i plan.

Tolk. Neppe stolpehull. Del av kulturlag ?

Str. 6

Struktur bestående av svart svakt kullholdig fyllmasse, skåret ca 10 cm ned i undergrunnen.

Tolk. mulig stolpe ? Trolig bare "ei grop" (ikke naturlig).

Str. 7

Mørk jordmasse, kun 4-5 cm dyp. Ca 30-35 x 15 cm i plan.

Tolk. Ikke/neppe stolpehull, trolig del av kulturlag.

Str. 8

Ca 25 cm i tvn. 4-5 cm dyp. Som nr. 7. Tydelig i plan, men tvil som stolpehull.

Str.9

I plan litt utflytende struktur, ca 60 x 40 cm i tvn ? Skåret ca 14-15 cm ned i undergrunnen. Består av gråsvart svakt kullholdig fyllmasse (østre 1/2 del). Trenger ikke å være helhetlig "sirkel". Sentrum der det stikker opp en større stein har ikke den mørke fyllmassen. En tverrprofil viser at nedskjæringen i overkant er skåret markert rett ned. Denne markerte nedskjæringen styrker teorien om at strukturen er bevist laget.

Tolk. Mulig at deler av "hele" strukturen er et stolpehull med steinskonning (steinen kan også være naturlig)

Str. 10

Svart fuktig fyllskift ca 10 cm ned i undergrunnen. Har myraktig/torvaktig konsistens. Trolig dannet pga. sig ovenfra.

Str. 11

Struktur ca 100 x 60 cm i plan, skåret ca 20 cm ned i undergrunnen. Fyllmassen består av mørk gråsvart litt kullholdig fin jord. Inneholder 3-4 steiner ca 8-15 cm store. God kullprøve.

Tolk. Neppe stolpehull, men helt klart grop laget av mennesker.

Konklusjon

Det undersøkte området utgjør trolig "utkanten" av et mer sentralt bosetningsområde som ligger ca 30-40 m lenger mot VSV, på vestsiden av den markerte bergryggen i området. Her er det ved tidligere registrering funnet kokegrop, stolpehull og ardspor. Området som nå ble undersøkt ligger mer på skyggesiden. Det skråner også ned mot et område som har et mer fuktig preg. Dette området er trolig dyrket opp i nyere tid ("myrområde"). Strukturene som er påvist er dels uklare og vanskelig å tolke. Ingen sikre spor etter hus, men muligens er en av strukturene et stolpehull (str. 9). Her er heller ikke påvist kokegroper. Flere av strukturene kan være rester av kulturlag eller kulturjord som er bevart i mindre forsenkninger.

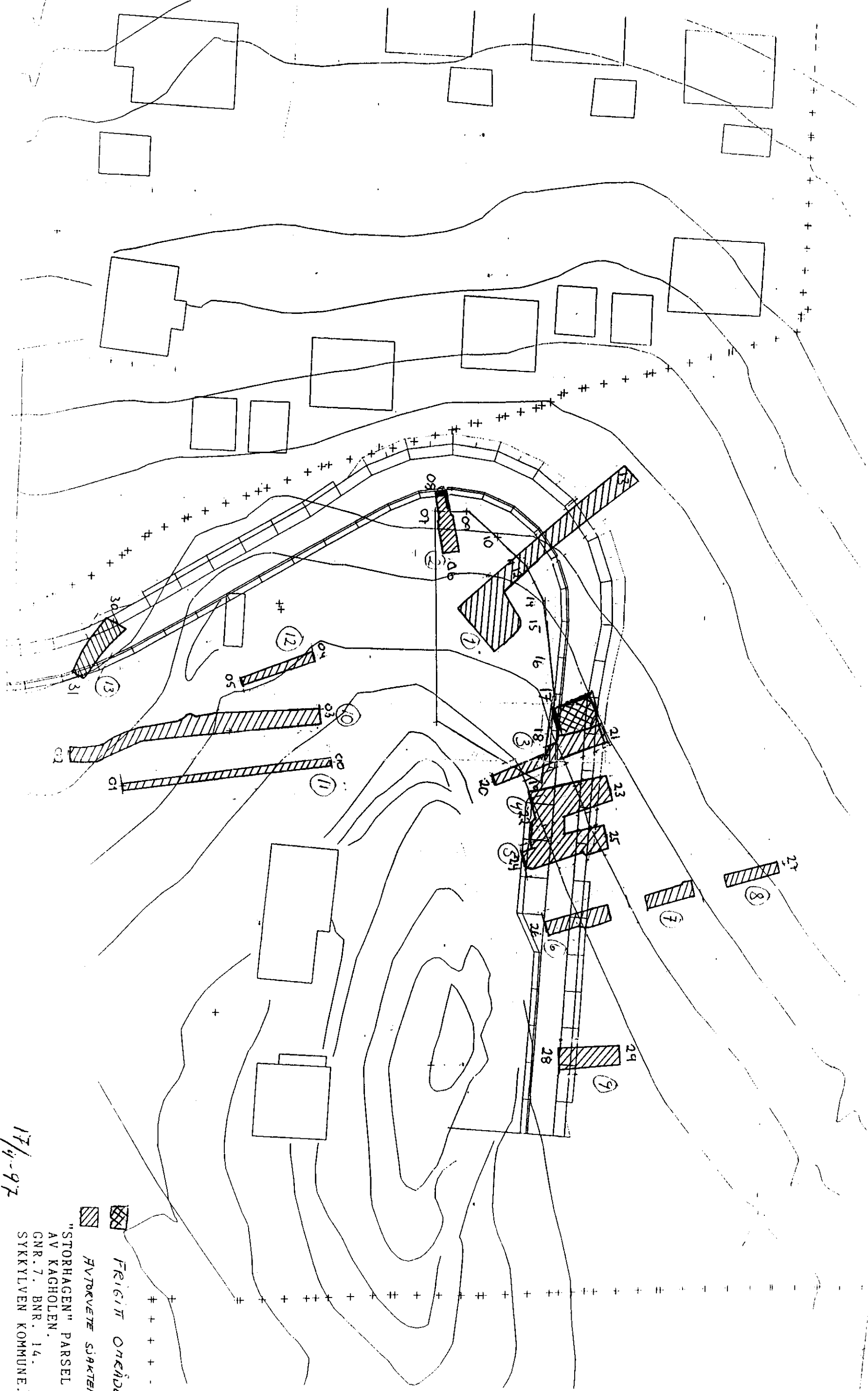
Det er ikke gjort funn, men det er tatt ut noen kullprøver fra de mest kullholdigrike strukturene. Foreløbig er det vanskelig å gi en datering av strukturene og bruken av området. Vurdert ut fra tidligere registrering er en tidfesting til perioden SN-Førromersk jernalder mest sansynlig.

VEDLEGG

1. Oversiktskart 1:5000
2. Kart over planområdet 1:500
3. Sjakt 3 med frigitt areal, plan 1:50
4. Snitt 1:20, Strukturer fra sjakt 3
5. Plan 1:50 med snitttrekning og strukturnummer
6. Fotoskjema/tekst

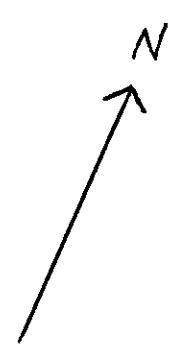
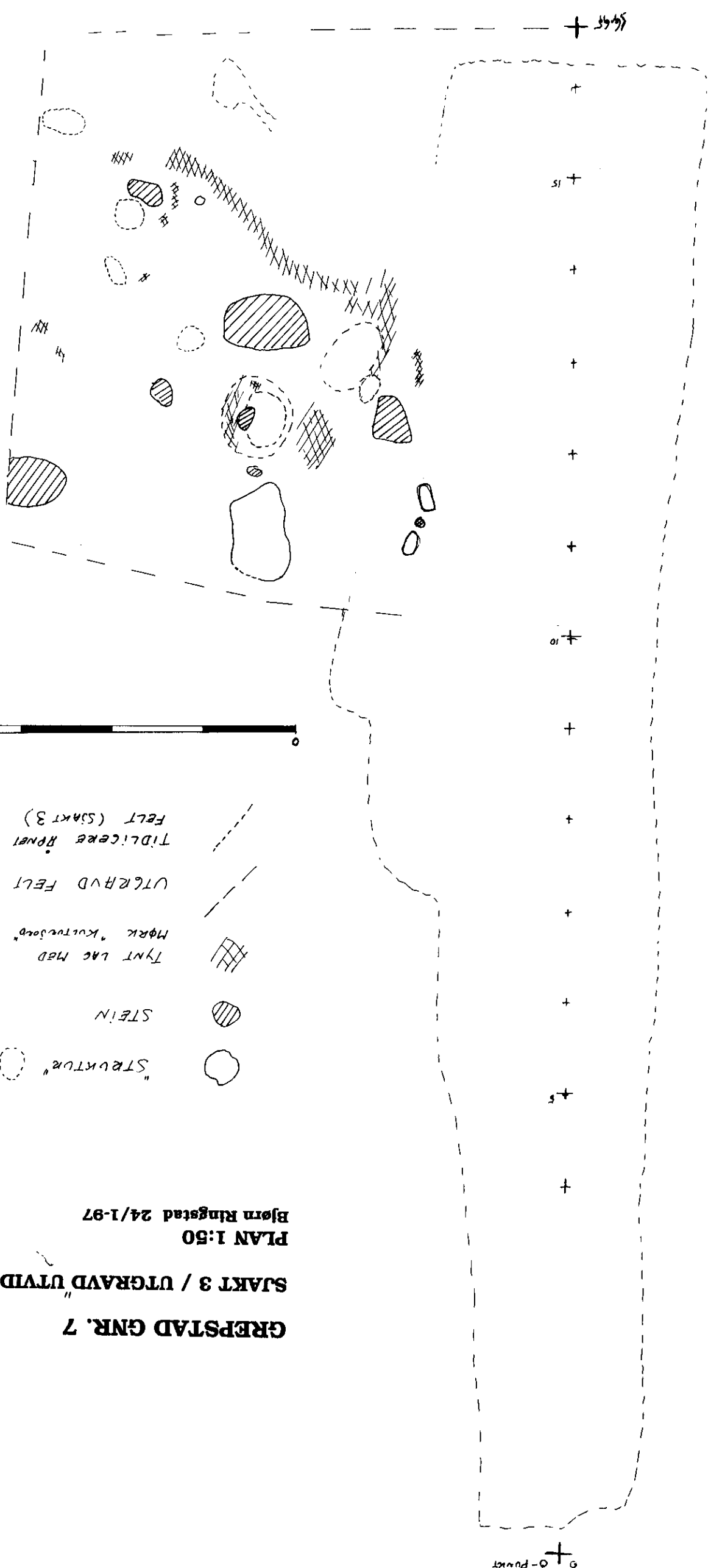
KULLPRØVER
"STORHAGEN", KAGHOLEN, GREPSTAD, SYKKYLVEN

Struktur 3	kan være kulturlag	prøven tatt ut fra snittet 1/2-del	2-30 mm store stykker	ca 4 g
Struktur 4		-----//-----	2-15 mm store biter	ca 1 g?
Struktur 6		tatt ut i profilen	2-10 mm store biter	ca 6 g
Struktur 11	"beste prøven"	-----//----- renset bort 2-3 cm av laget først	2-30 mm store biter	ca 7 g

GREPSTAD GNR. 7
SJAKT 3 / UTGRAVD "UTDELSE"
PLAN 1:50
Björn Ringstad 24/1-97

- "STRUKTUR" LIT UTFLYKTSKART
- STEIN
- TYNT LAG MED
- MØRK "KULTURSJØ"
- UTGRAVD FELT
- TIDLIGERE BØRST
- FELT (SJAKT 3)

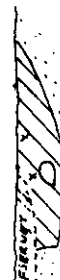
Str. 1

Str. 2

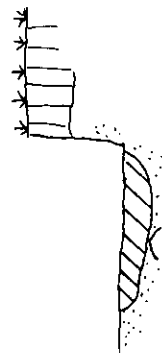
Str. 4/ hjelpeprofil

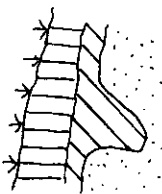
Str. 4

Str. 5

Grøfteprofil ved str. 5

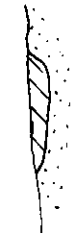
Str. 6

Str. 7

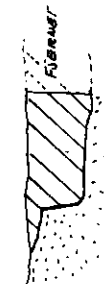
Str. 8

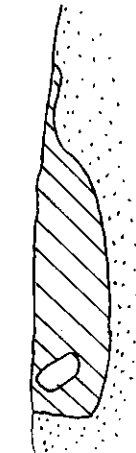
Str. 9

Str. 9/hjelpeprofil

Str. 11

GRESSTORV

MØKKER SOET FYLSKIFT

GRÅSVART FYLSKIFT

UNDERGRUNN

STEIN

GREPSTAD GNR. 7

SJAKT 3

SNITT GJENNOM STRUKTURER 1:20

Bjørn Ringstad 24/1-97

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE KULTURAVDELINGA FYLKESKONSERVATOREN

KOMM.NR. KOMMUNE NAMN SYKKYLVÅN STAD "Kætholm" G.NR. GARDSNAMN GREPSTAD

FILM NR.

SJAKT 3 7

UTGRAVINGS-
FELT
SØTT NOT
VØST

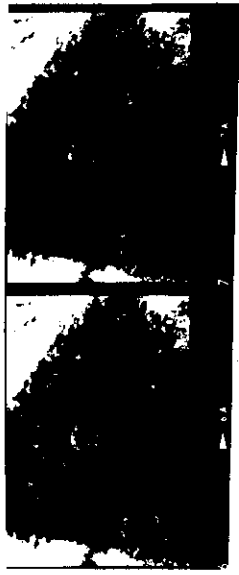

UTGRAVINGS-
FELT
SØTT
NOT
NV

UTGRAVINGS-
FELT
SØTT
NOT
NØ

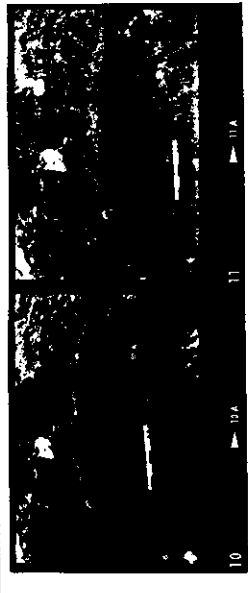
9/97

UTGRAVINGSFELT
SØTT NOT
NV NV

Str. 9
SØTT not N

Str. 11
SØTT not
SØTT not V

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver .. Bjørn Ringstad (på vegne av Bergen Museum)
2. Prøvematerialets art .. Trekull .. Mengde (g)
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) 7g A ☐ B ☒ C ☐ AMS ☐
4. Prøvens merke .. "KAGHOLEN". STRUKTUR 11.. GREPSTAD, SYKKYLVEN.
5. Prøven funnet av .. Bjørn Ringstad .. Tidspunkt .. 24.01.97
6. Funnsted .. "KAGHOLEN", Grepstad, Sykkylven, Møre og Romsdal
7. Greenwich koord. Bredde .. 6...36' Lengde 62 24' 8" UTM 375350/6921175
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Datere en "struktur" som er gravd godt ned i undergrunnen, i søre del av utgravingsfeltet (utvidelse av sjakt 3). Prøven et tatt ut fra Ø-1/2-del av strukturen og i fyllmassen etter at 2-3 cm av topplaget er renset opp. Prøven er ansett som god med sikker kontekst til nedgraving. Det er noe usikkert hva den ca 100x60 cm store strukturen representerer. Den er neppe noen kokegrop, da den inneholder relativt lite trekull og kun noen få steiner. Heller ikke noe stolpehull. Fyllmassen består av mørk gråsvart litt kullholdig fin jord.

"Sitetype" .. BQPLASSOMRÅDE .. "Context" .. "Struktur" (avfallsgrøp ?)

9. Beskrivelse av prøvematerialet:
TREKULLBITER 0,1 - 3 cm store

10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:

Tidsperiode yngre stein./bronsealder Alder BP 4000-2000 BP

11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:

Vasket ut i vann og lufttørket

12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?

Nei

13. Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:
Ønsker treartsbestemmelse dersom dette er mulig.

16.5.97

.....
Dato

Bjørn Ringstad
.....
Underskrift

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

DF-

Adr.: Avdeling for fysikk og matematikk
7034 Trondheim - NTH, Tlf. (07) 59 33 10

FORSLAG OM ^{14}C -DATERING

(se rettledning på baksiden)

☒ Konvensjonell datering ☐ AMS ☒ Betalt oppdrag

1. Søkerens navn Bjørn Ringstad Stilling Fylkesarkeolog Møre og Romsdal
Adresse Fylkeshuset 6400 MOLDE
..... Telefon 712 58841
Ansvarlig vegleder (for studenter)
Er søknaden personlig: ☐ På vegne av institusjon: ☒
2. Prøvematerialets art Trekull
Funnsted (kommune, fylke) "Kagholen", Grepstad, Sykkylven, Møre og Romsdal
3. Antall dateringer 1 Prioriteringsrekkefølge
.....
4. Redegjør for formålet med datering. Vurder evt. tidligere dateringer for samme formål, og oppgi forslagsnummer (DF-) for disse dateringene.

Tidfeste et bosetningsområde på Kagholen. Området inneholder en del "strukturer" av usikker brukskarakter. Det er tidligere sendt inn 3 prøver til C-14 datering fra samme bosetningsområde (noe lenger vest), men det foreligger enda ikke resultat fra disse prøvene.

5. Prosjektets finansieringskilder: ☐ NAVF ☒ Univ., høyskole, off. museum
☐ Andre (spesifiser) Bergen museum. Arkeologisk avd.
6. Har søkeren fått utført dateringer siste 5 år? ☐ nei ☒ ja
Oppgi i så fall DF-nr. og hvor resultatene evt. er publisert:
DF-1861, ... 2427, ... 2641, ... 2656, ... 2682
.....

16.5.92

Bjørn Ringstad

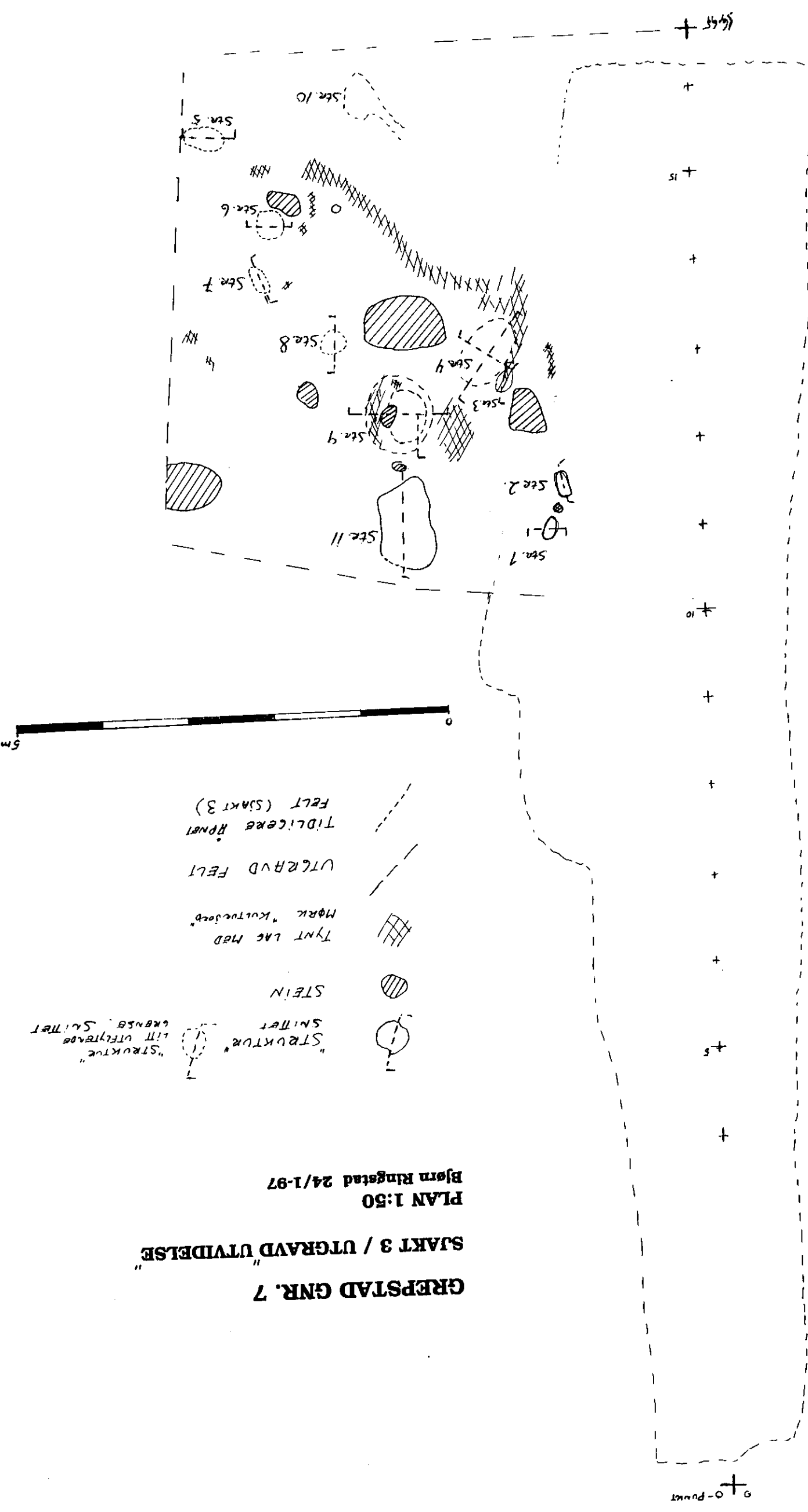
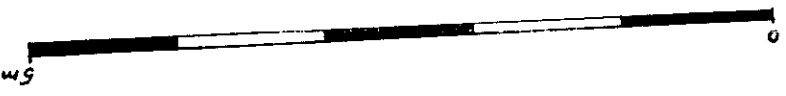
Dato

Underskrift søker

Underskrift vegleder

GREPSTAD GNR. 7
SKAKT 3 / UTGRAVD UTVIDELSE
PLAN 1:50
 Bjørn Ringstad 24/1-97

-
 "STRUKTUR" LIT UTFLYBARE
 KRENSER, SKITTET
-
 STEIN
-
 TYNTE LAC MED
 MØRK "KULTURJORD"
-
 UTGRAVD FELT
-
 TIDLIGERE RØNN
 FELT (SKAKT 3)

Str. 1

Str. 2

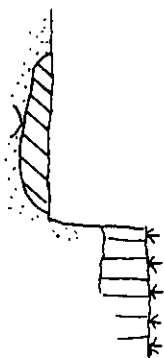
Str. 4 / hjelpeprofil

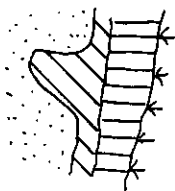
Str. 4

Str. 5

Groftprofil ved str. 5

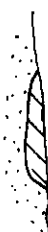
Str. 6

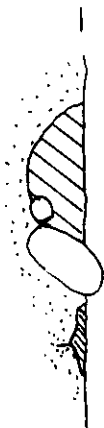
Str. 7

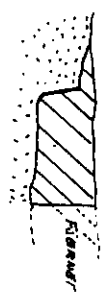
Str. 8

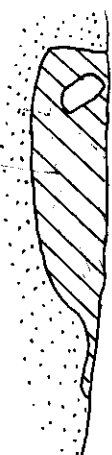
Str. 9

Str. 9/hjelpeprofil

Str. 11

GREPSTAD GNR. 7

SJAKT 3

SNITT GJENNOM STRUKTURER 1:20

Björn Ringstad 24/1-97

GRESSTORV

HØKKESTAD SOART FYLLSKIFT

GRØSVAET FYLLSKIFT

UNDERGRUNN

STEIN

Kvadrater
Tatt ut i Ø. 1/2 del
(cirkeldel)

0 + 0-PUNKT

GREPSTAD GNR. 7

SJAKT 3 / UTGRAVD "UTVIDELSE"

PLAN 1:50

Bjørn Ringstad 24/1-97

